

Sygn. akt I CSK 678/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa G. G.
przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej
o ochronę dóbr osobistych i zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 maja 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego
na rzecz pozwanego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda G. G. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 grudnia 2017 r., należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przesądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od Skarbu Państwa ochrony dóbr osobistych i zadośćuczynienia w związku z negatywnie przez niego ocenianymi warunkami odbywania przez niego kary 25 lat pozbawienia wolności za zbrodnię zabójstwa człowieka w stanie ograniczonej poczytalności. Sąd pierwszej instancji oddalił w całości powództwo co do żądania przeproszenia powoda i zasądzenia na jego rzecz zadośćuczynienia w kwocie 80 000 zł oraz kwoty 5000 na cel społeczny. Wskutek apelacji powoda, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 stycznia 2012 r., oddalając apelację powoda w pozostałej części.

Powód oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i czwartej przyczynie kasacyjnej. Zagadnienie prawne dotyczy tego, czy w okolicznościach niniejszej sprawy doszło, na podstawie art. 120 § 1 w zw. z art. 442¹ § 1 w zw. z art. 121 pkt 4 k.c., do przedawnienia roszczeń powoda z okresu sprzed dnia 28 września 2008 r. ze względu na to, że wcześniej tego rodzaju powództwa osób osadzonych były oddalane przez sądy i ich wnoszenie było niecelowe, co oznacza, że istniał stan siły wyższej, powodujący, zdaniem skarżącego, zawieszenie biegu przedawnienia roszczenia.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej trzeba przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia tych wymagań, a uzasadnienie nie uwzględnia powszechnie aprobowanej w orzecznictwie i nauce wykładni art. 121 pkt 4 k.c. co do niemożności dochodzenia przez obywateli określonych roszczeń (por. zamiast wielu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2008 r., II CSK 241/08, OSNC-ZD 2010, nr 1, poz. 2).

Powód podniósł we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, że jest ona oczywiście uzasadniona z uwagi na nieludzkie traktowanie powoda w czasie odbywania kary pozbawienia wolności. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na tej przyczynie kasacyjnej nakładało na powoda powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia wskazanych przez niego przepisów prawa materialnego lub procesowego. Oczywistość tego naruszenia polega na tym,

że jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły sprawy lub dokonywania pogłębionej analizy wchodzących w grę przepisów. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230). Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku powoda o przyjęcie skargi kasacyjnej z motywami zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego nie pozwala stwierdzić, że zostały spełnione przesłanki, na które powołuje się skarżący. Jego teza o oczywistej sprzeczności zaskarżonego orzeczenia z prawem opiera się bowiem w istocie na powtórzeniu argumentów o nienależytych warunkach odbywania przez niego kary. Sposób motywacji tego zarzutu wskazuje nie tyle na istnienie widocznego *prima facie* kwalifikowanego uchybienia jakimś bliżej opisanym normom prawa materialnego lub procesowego, skutkującego wydaniem wyroku w sposób oczywisty wadliwego, ile na niezaakceptowanie przez skarżącego sposobu rozstrzygnięcia sprawy.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.